

Et flak om status for svartider

Nasjonal status for svartider er hentet ut fra MSIS databasen i Folkehelseinstituttet. Denne viser at gjennomsnittlig svartid per fylke er på 1.2 dager, men varierer fra 4 dager til 0.8 dager i uke 37.

xFylke	Uke					
	32	33	34	35	36	37
Agder	0.8	1.0	1.1	1.1	1.0	0.9
Annet	0.0	2.0	2.0		2.8	4.0
Innlandet	1.3	1.5	1.6	1.5	1.3	1.0
Møre og Romsdal	1.2	1.3	1.6	1.6	1.7	1.4
Nordland	1.6	1.4	1.6	1.2	1.0	1.0
Oslo	0.8	1.0	1.5	1.2	1.0	1.0
Rogaland	1.9	2.5	2.9	3.0	1.0	0.9
Troms og Finnmark	1.2	1.5	1.6	1.3	1.3	1.2
Trøndelag	0.7	1.8	1.0	1.0	1.1	0.8
Ukjent	0.9	1.4	1.8	1.6	1.4	1.3
Vestfold og Telemark	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.0
Vestland	0.9	1.1	1.3	1.3	1.2	1.2
Viken	1.1	1.1	1.6	1.6	1.5	1.5
Total	1.0	1.3	1.5	1.5	1.3	1.2

(Fylke som er kalt "annet" er for de som ikke har bostedsfylke samt Svalbard)

Gjennomsnittlig svartid mellom laboratoriene ligger også på 1.2 dager

Laboratorium	Uke					
	32	33	34	35	36	37
Akershus Universitetssykehus	1.1	1.0	2.1	1.8	1.0	1.0
Diakonhjemmet Sykehus AS	0.1	0.3	0.3	0.0	0.2	0.1
Finnmarkssykehuset HF						0.5
Fürst Medisinsk Laboratorium	1.1	1.3	2.1	1.8	1.4	1.2
HELSE MØRE OG ROMSDAL HF	1.2	1.4	1.5	1.6	1.8	1.5
HELSE NORD-TRØNDELAGE HF	2.4	0.7	1.1	1.0	0.6	0.6
Haraldsplass Diakonale Sykehus AS	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0
Helgelandssykehuset HF				4.4	0.7	0.4
Helse Bergen HF	1.0	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3
Helse Fonna HF	0.5	0.5	0.4	0.3	0.3	0.3
Helse Førde HF	0.7	0.7	0.8	0.7	0.7	0.6
Helse Stavanger HF	2.1	3.0	3.3	3.3	1.0	0.8
Laboratoriet Bærum sykehus	0.5	0.7	0.5	0.3	0.4	0.5
Nordlandssykehuset HF	1.5	1.4	1.6	1.2	0.9	1.0
Oslo universitetssykehus HF	0.6	0.8	0.9	0.9	0.8	1.0
St. Olavs hospital HF	0.7	1.8	0.9	0.9	1.1	0.8
Sykehuset Innlandet HF	1.4	1.7	1.2	1.0	1.4	1.0
Sykehuset Telemark HF	0.8	0.6	0.5	0.9	0.5	0.4
Sykehuset i Vestfold HF	0.7	0.8	0.9	0.8	0.6	0.6
Sykehuset Østfold HF	1.2	1.2	1.1	1.2	1.3	1.2
Sørlandet sykehus HF	0.7	0.9	0.9	0.9	1.0	0.8
Unilabs Laboratoriemedisin	2.0	2.1	2.1	2.0	2.5	2.1
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	1.1	1.5	1.5	1.3	1.4	1.2
VV-HF Drammen Sykehus	1.0	1.3	1.6	1.9	2.8	3.2
Total	1.0	1.3	1.5	1.5	1.3	1.2

Det er flere grunner til at svartiden blir lengere enn hva som er ønskelig. I eksempelet Haugesund så benytter de en analysemaskin (innkjøpt i forbindelse med pandemien) hvor det ikke lenger leveres nødvendige reagenser for analyse (grunnet stor internasjonal etterspørsel). Resultatet av dette er at prøvene må sendes Bergen. Selve transporten hit tar ikke så lang tid, men det må minnes om at denne transport ikke går kontinuerlig. Ofte går den to ganger om dagen og noe venting før forsendelse kan oppstå. Videre er det viktig å huske på at når prøvene så ankommer Bergen så må de passe det prøveoppsettet som kjøres i laboratoriet. Et prøveoppsett varierer fra plattform til plattform og kan ta opptil 6 timer. Ventetid kan dermed også oppstå i laboratoriet. I tillegg til dette vil prøver fra sykehusinnleggende og egne ansatte prioriteres. I Bergen har det også nylig vært et smitteutbrudd slik at også utbruddsprøver går foran prøver sendt fra Haugesund. Dette kan være noe av forklaringen på det som er beskrevet i vedlagte artikkel. En siste ting er dagskapasiteten til laboratoriene. Dersom denne overskides vil u-analyserte prøver blir liggende over til neste dag. Dette kan få mye å si for svartiden selv om det ikke nødvendigvis vises i ukesoversikten til laboratoriet samlede antall prøver.

Tiltak som er satt inn for å få opp laboratoriekapasiteten er:

- Sentral allokering av reagenser og utstyr til de ulike analysemaskinene/HF
- Anskaffelse av magnetiske kuler fra NTNU til storvolumlaboratoriene
- Sentralisering av deler av prøver til storvolumlaboratoriene
- Holde oversikt /utrede alternative testmetoder
 - Spyttprøver (noe som hvis innført, vil redusere behov for helsepersonell og Smittevernutstyr i prøvetakningssituasjoner)
 - Hurtig tester
 - Serologiske tester

Oppdatert informasjon om testkapasitet

RHF'ene rapporterer ukentlig på status på analysekapasitet. Per 13.9 er den estimerte kapasiteten pr RHF:

- 2,8% i HSØ,
- 5,5% i Helse Midt,
- 2,4% i Helse Vest
- 2,9 % i Helse Nord.

Ved en smittetopp nasjonalt, har laboratoriene formidlet at de kan øke kapasiteten opp til 5% for en kort periode. For å få til en slik stående beredskap over tid, er det en forutsetning at lokal kapasitet utnyttes maksimalt, at storvolumlaboratoriene utnytter sin fulle kapasitet og at logistikken er dimensjonert for et slikt volum. For lokale og regionale smittetopper vil kapasitetsøkningen kunne tilpasses det aktuelle behovet. Det arbeides med å fremskaffe en samlet oversikt over de nødvendige beredskapsmessige planene for dette. For å lykkes kan det kreves rekvirering av utstyr og beordring av personell og en tydeliggjøring av oppdraget slik at alle jobber mot samme mål.

Oppdatert informasjon om ventetider

I Oslo benytter i økende grad digitale løsninger når personer skal bestille korona test. Gjennomsnittlig ventetid er 1 døgn. I Møre og Romsdal samt Vang i Valdres er det også informert om 1 dags ventetid på testing. Noen lengere tid er rapporter om fra Tromsø og Finnmark noe som er forklart med lange avstander til teststasjonene. Vi har ikke hatt tid til å innhente mer informasjon på dette gitt oppdragets korte frist.

Avslutningsvis

De mikrobiologiske laboratorier står i et stort arbeidspress. Dette grunnet globale utfordringer med å skaffe til veie nødvendige reagenser. De opplever også store endringer i testaktiviteten på kort tid. Hva med litt skryt til laboratoriene. Tror det kunne gitt økt forståelse i befolkningen og kunne vært nyttig og gitt økt motivasjon til alle som har jobbet hardt med dette siden februar.